

SYSTÉMOVÝ LUPUS ERYTHEMATOSUS

Autor: **Kostková E., Valíková A.** Školitel: **Bouchalová K., prof. MUDr. Ph.D**

Dětská klinika LF UP v Olomouci a FNOL

ÚVOD

Systémový lupus erythematosus (SLE) je chronické multisystémové autoimunitní onemocnění, které se může rozvinout v dětském věku i v dospělosti. Pokud onemocnění propukne v dětském věku (do 18 let), hovoříme o juvenilním SLE (JSLE). Juvenilní SLE je v porovnání s tím, který vznikl v dospělosti, spojený s vyšší aktivitou nemoci a vyšší incidencí kardiovaskulárních, renálních i neuropsychiatrických komplikací. V současnosti se hledá způsob hodnocení aktivity nemoci a nastavení tzv. treat-to-target léčby, která spočívá ve snaze zajistit dlouhodobou remisi bez nutnosti dlouhodobého užívání kortikoidů. Aktivita nemoci lze hodnotit SLEDAI kritérii, které zahrnují klinické i laboratorní parametry.

SLEDAI je skórovací systém, která obsahuje 24 položek, 16 klinických a 8 laboratorních parametrů. Za každou položku lze udělit 0-8 bodů. SLEDAI řeší aktivitu onemocnění. Skóre se pohybuje od 0 do 105 bodů. Vyšší skóre znamená vyšší aktivitu onemocnění.

CÍLE

Cílem práce je zhodnocení průběhu onemocnění systémovým lupusem pomocí SLEDAI kritérií, zhodnocení času do dosažení remise onemocnění a zjištění počtu pacientů, kteří remise dosáhli.

METODIKA

Hodnotili jsme soubor 13 pacientů, kteří jsou dosud sledováni na Dětské klinice LF UP v Olomouci a FNOL. V souboru bylo 11 dívek (84,61 %) a 2 chlapci (15,38 %). Tito pacienti jsou zváni na pravidelné kontroly v revmatologické ambulanci po 3 měsících a všichni z našeho souboru mají nejméně rok od stanovení diagnózy JSLE. SLEDAI kritérii jsme hodnotili aktivitu nemoci při každé kontrole v revmatologické ambulanci. Za remisi nemoci považujeme hodnotu SLEDAI kritérií 0. Čas do dosažení remise je doba od první kontroly v revmatologické ambulanci pro JSLE do kontroly s hodnotou SLEDAI 0.

VÝSLEDKY

Průměrná hodnota SLEDAI v době diagnózy byla 10, medián byl 9 a hodnoty se pohybovaly v rozmezí od 2 do 19. Při poslední kontrole byla průměrná hodnota SLEDAI 3, medián 2 a hodnoty se pohybovaly v rozmezí od 0 do 9. Remise alespoň jednou v celém průběhu nemoci dosáhlo 7 pacientů (53,84 %). Průměrný čas do dosažení hodnoty SLEDAI kritérií 0 u těchto pacientů je 472 dnů.

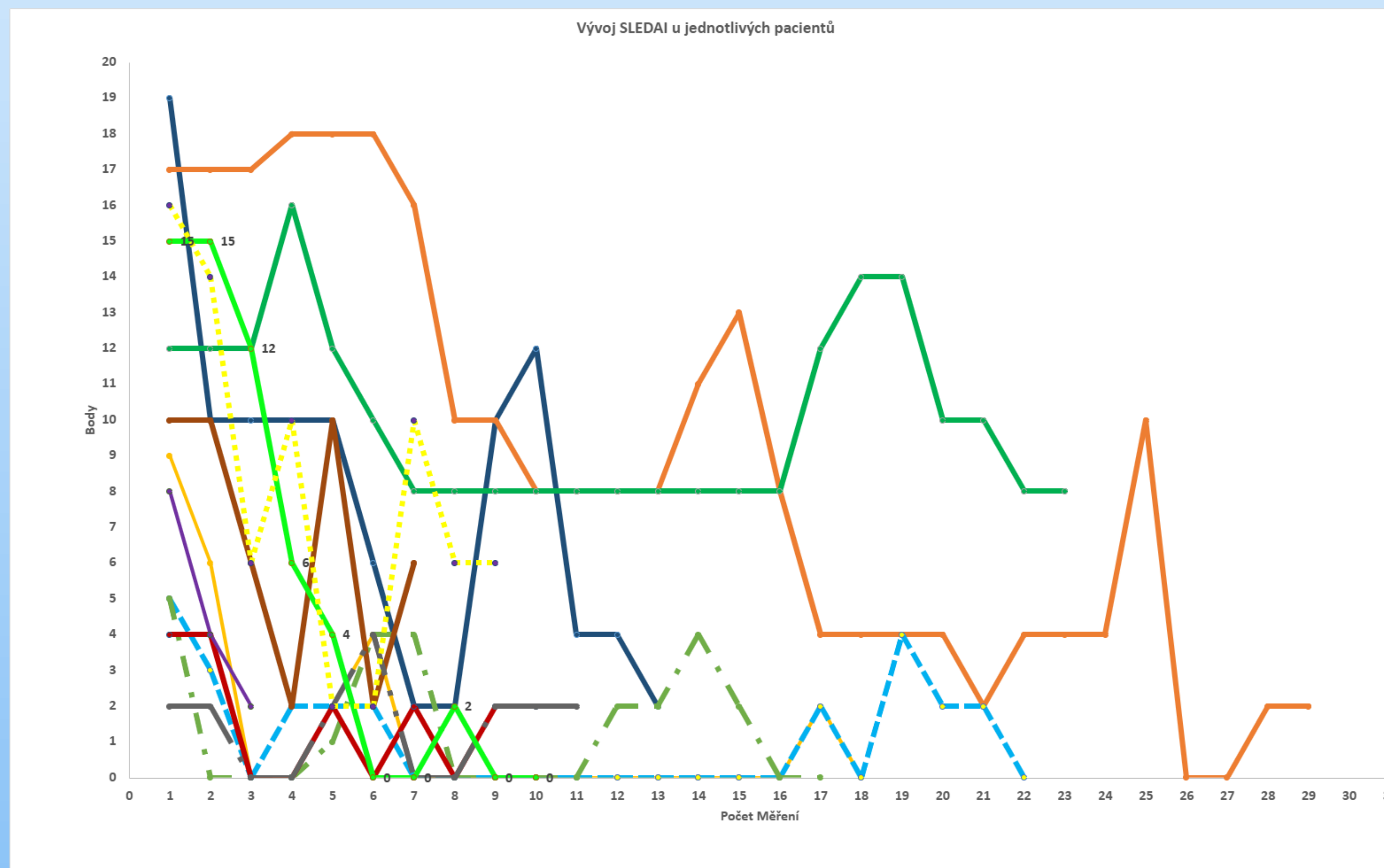
ZÁVĚR

Výsledky práce ukazují, že remise onemocnění dosáhla více jak polovina sledovaných pacientů. Čas do dosažení remise je ovlivněno nejen compliance pacientů, ale i infekcemi, které vedly ke zhoršení kontroly nemoci a tedy ke vzestupu hodnoty SLEDAI kritérií.

Tabulka č. 1:

SLEDAI kritéria

	SLEDAI	Body		SLEDAI	Body
1.	Záchvaty	8	13.	Proteinurie	4
2.	Psychózy	8	14.	Pyurie	4
3.	Organický mozkový syndrom	8	15.	Vyrážka	2
4.	Poruchy zraku	8	16.	Alopecie	2
5.	Porucha kraniálních nervů	8	17.	Mukózní vředy	2
6.	Lupusova bolest hlavy	8	18.	Pleuritida	2
7.	Cerebrovaskulární příhoda	8	19.	Perikarditida	2
8.	Vaskulitida	8	20.	Nízký komplement	2
9.	Artritida	4	21.	Zvýšené dsDNA	2
10.	Myozitida	4	22.	Horečka	1
11.	Močové válce	4	23.	Trombocytopenie	1
12.	Krev v moči	4	24.	Leukopenie	1

Graf č. 1:

Vývoj hodnot
SLEDAI u
pacientů

Zdroje:

Smith EMD, Aggarwal A, et al; cSLE T2T International Task Force. Towards development of treat to target (T2T) in childhood-onset systemic lupus erythematosus: PReS-endorsed overarching principles and points-to-consider from an international task force. Ann Rheum Dis. 2023 Jun;82(6):788-798. doi: 10.1136/ard-2022-223328. Epub 2023 Jan 10. PMID: 36627168; PMCID: PMC10314055.

DENISE, Nedeia. *SLEDAI-2K Calculator*. Online. MDApp. 2024, 2025. Dostupné z: https://www.mdapp.co/sledai-2k-calculator-systemic-lupus-erythematosus-disease-activity-index-2000-628/?fbclid=IwY2xjawloI1ZleHRuA2FlbQlXMAABHbXSmW5NZII2fhtvub6wiSlcmoKvb1d6DR7-QEbpa0NqzvJJ0QBFWtVgNq_aem_i8u4-44EQ5GeVjIVoGOscg. [cit. 2025-02-23].